

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem,
ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

Cap. 1. Alius Pelagianorum, alius Massiliensium scopus. Et generatim in
quibus articulis cum Catholicis convenirent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

CORNELII IANSENII
EPISCOPI IPRENSIS
DE HÆRESI PELAGIANA
LIBER OCTAVVS.
De Semi-Pelagianis secundus.

Alius Pelagianorum, alius Massiliensium scopus. Et generatim
in quibus articulis cum Catholicis convenirent.

CAPVT PRIMVM.

EX ijs quæ hæcenus dis-
seruimus facile intelli-
gere quilibet potest lon-
ge aliam fuisse Massilien-
sibus quam Pelagio &
Iuliano cæterisque Pela-
gianis intentionem; si-
quidem nihil aliud ex
professo Pelagiani studuerunt quam sublatâ
funditus Christi Salvatoris fide, puram pu-
tamque Philosophiam in Ecclesiam cum gen-
tilibus introducere, ut cum Philosophis hujus
mundi natura hominis illa sâ putaretur, be-
atamque vitam virtute propria voluntatis efficere.
Massilienses contra tanquam Catholicæ fidei
Sectatores Christum naturæ perditæ Salvato-
rem omnibus modis sibi retinendum esse du-
xerunt tuendamque gratiam ejus, ut, quem-
admodum Augustinus dicit, nobiscum pro Ca-
tholica fide perniciem Pelagianis erroris impugnavent.
Sed cum illud prædestinationis & electionis
propositum, quo quidam pro solo Dei bene-
placito nulla prorsus habita consideratione
voluntatis, à perditionis massa quam pecca-
tum fecerat alijs in eadem causa prætermis-
sâ discerni debere dicebantur, & consequenter
omnes voluntatis actus quibus ex illa massa
perditionis eripiuntur, à prima credendi vo-
luntate usque ad ipsam gloriæ coronam acci-
pere durissimum ipsis esse ac desperationis cau-
sa videretur, adcoque Catholicæ veritati &
antiquiori Patrum sensui repugnare, aliam
viam salva Dei gratia & prædestinatione sibi
aperiendam esse duxerunt, qua mitigata illa
divini propositi fatalitate, unusquisque si vel-
let, per gratiam ab illa perditione posset li-
berari. Itaque scilicet quosdam sibi machinati
sunt, quibus à naturæ bonitate, quæ non
prorsus peccato deleta fuerat, tanquam pri-
ma & initiali quadam Dei gratia ad salvatri-
cem Christi gratiam, quisquis vellet sine ullo
Pelagij errore vel gratiæ gratiæ læsione
conscenderet.

A Primum igitur omnium ut Pelagium quam
longissime fugiant, peccatum originale quod
adventus Christi liberatricis gratiæ Pelagian-
is invisa, totiusque prædestinationis & pro-
positi, quod Augustinus assererat radix est,
integre quemadmodum religio postulat Chri-
stiana profitentur. Hæc enim ipsorum definitio ac
professio est, inquit Prosper: *Omnem quidem ho-*
minem Adam peccante peccasse. Et exprellius: *Sub*
quo (peccato originali) omnes homines similiter
in primi hominis damnatione nascuntur. Qua de
re nulla prorsus cum ipsis questio est. Siquidem
ista Massiliensium à Pelagianis deviatio pro-
prie Semi-Pelagianorum ipsis nomenclaturam
ædit.

Secundo per istud peccatum fatentur natu-
ram humanam in agnitudinem incidisse qua
vires surgendi ex illa perditione recteque vi-
vendi potestas perijt. Vnde Hilarius: *Nec*
inde quemquam proprio arbitrio liberari posse consen-
tiunt, sed id conveniens asserunt veritati, vel con-
gruum prædicationi ut cum profiratis, & nunquam
suis viribus surrecturis ammoniatur &c. Et intra:
primi hominis posteris amissis & perditis viribus
juvandos esse volunt.

Hinc tertio, sola Christi gratia & bap-
tismo sentiunt hominem à perditione posse li-
berari: Vnde apud Prosperum profitentur
palam: *Neminem per opera sua sed per Dei gra-*
tiam regeneratione salvari.

Quarto fatentur hanc Dei gratiam non so-
lum propter peccati remissionem quæ in ba-
ptismo datûr esse necessariam, sed in primis ut
ad incipiendum vel perficiendum quodcum-
que opus bonum hominis lapsi infirmitas ad-
juvetur. Cæterum, ait Hilarius, *ad nullam opus*
vel incipiendum nedum perficiendum quemquam sibi
sufficere posse consentiunt. Et multo inferius: *ab-*
ominari se & damnare testantur, si quis quicquam
virtutem in aliquo remansisse, quo ad sanitatem pro-
gredi possit existimet. Preteritus enim ille ad sa-
nitatem per bonorum operum frequentatione
fieri solet, quibus homo acceptâ peccatorum
remissio-

remissione, magis magisque iustificatur. Vnde in Epistola Prosperi dicunt: *Neminem nisi per gratiam iustificari.*

Et istam quidem eorum confessionem ita intelligere videtur Augustinus ut etiam voluntatem hominis gratia *prævenire delere faciantur*: Quod verbum utrum ex illis Hilarij litteris, quæ perierunt, ab Augustino sumptum sit, mihi non satis constat. *Pervenerunt etiam, inquit, libro de prædestinatione Sanctorum, ut præveni voluntates hominum Dei gratia faciantur, atque ut ad nullum opus bonum vel incipiendum vel perficiendum sibi quemquam sufficere posse c. nisi- Lib. de dono tiant. Et rursum alibi: A Pelagianorum porro persev. c. 16. hæretica perversitate tantum isti remoti sunt, ut sa-*

teantur quod eorum præveniat voluntatem quibus datur hæc gratia. Hæc est generalis Massiliensium de peccato originali, de natura lapsæ corruptione, de gratiæ necessitate confessio: cujus integritatem, si firmiter intelligentique tenuissent nulla cum eis de istis articulis reliqua esset controversia. Nam in ea tota Augustini doctrina de gratiæ & prædestinatione velur in radice comprehenditur, quemadmodum hoc Augustinus ipse subinde ratiocinando demonstrat. Sed jam quomodo his fundamentis Catholicis nixi novam doctrinam ad auferendam hominibus desperationem intruxerint profertur.

Incipit declarari quibus modis difficultates dissipaverint. Ac primo unum propositum Dei in duo dividunt: quorum altero generali Deus vult omnes homines salvos fieri, altero non omnes. Illud conditionatum, hoc absolutum.

C A P V T S E C V N D V M

Cap. 9. TO.
in initio II.
lib. præced.

Videc. 9.
supra fusc
lib. præced.

EX ijs quæ superius diximus, duos esse patet cardines querelarum quæ contra propositum prædestinationis ab Augustino prædicatum suscitatae sunt. *Naturam illius decreti, & effectum seu efficaciam ejus.* In quibus omnes reliquæ de desperatione, ignavia, exhortationum & orationum excidio, ceterisque malis quæ fusiis à nobis commemorata sunt, vertuntur. In natura propositi, displicet eis quod illa Dei constitutio *humanas præveniendo voluntates* unum ab alio & præ alio immutabiliter ante mundi constitutionem discerneret, ut secundum quod placuit creatori alter fieret vas in honorem, alter in contumeliam. In effectu, displicet iisdem quod unum ab altero gratia in hac vita discerneret: & efficacissime id quod divinitus constitutum fuerat, exequendo perficeret. Vtrique nodo suum, ut putant, cuneum sine Pelagiani erroris periculo aut nota, sine gratiæ aut propositi divini læsione committunt. Talem quippe prædestinationis ordinem & gratiæ dispensationem ac vim, tantillum ab asserta per Augustinum veritate descendo moliti sunt, ut tota illa numerosa series trabalium absurdarumque difficultatum penitus evanesceret.

Primum itaque, quia omne Dei propositum erga salutem hominum perditorum, quod eorum præcurrat voluntatem, negare nefas esse vident, ipsi unicum illud, quod absolutum & particulare certorum dumtaxat hominum præveniens voluntates, Augustinus tradidit, in duo partiuntur; quorum alterum sit universale quidem omnibus; præcedat creatæ voluntatis motus, alterum particulare, sed voluntatis arbitrium consequatur. Illud quasi conditionatum, hoc absolutum statuunt. De

particulari inferius, hic de universali pauca dicenda sunt. Itaque universale illud propositum nihil est aliud nisi generalis quædam voluntas Dei, qua, quantum in se est, vult omnibus omnino hominibus, excluso nemine, vitam æternam. Hoc propositum Iuliano Apostolicis verbis exprimitur, quod *Deus vult omnes homines salvos fieri & ad agnitionem veritatis venire*. Et in alio sensu quam ea Augustinus explicat firmissimam totius erroris sui basim constituere. *Inde est quod illius sententia expositionem, inquit Massilienses apud Hilarium, non eam quæ à re est de prompta suscipiant, id est ut non nisi omnes homines salvos fieri velit & non eos tantum, qui ad Sanctorum numerum pertinebant, sed omnes omnino ut nullus habeatur exceptus.* Et apud Prosperum timentes ne illud fundamentum eriperetur sibi, propterea quod non omnibus Evangelium prædicetur: *Nec vultis salvi fieri & ad agnitionem veritatis venire.* Et aliquanto superius generalis vocationis omnium radicem tangunt. *Vt bonitas in eo appareat si neminem repellat à vita, sed indifferenter universos velit fieri salvos & ad agnitionem veritatis venire.* Hoc & Faustus & Cassianus adeoque Pelagiani omnes & quotquot quoquo modo salutem hominis ex humana voluntate religare studiosissime inculcare solent, ut passim eorum scriptis ipsoque Augustino manifestissime liquet. Vnde Prosper: *Et ubi est illud quod n. bis quasi contrarium a non intelligentibus semper opponitur quod Deus omnes homines velit salvos fieri & ad agnitionem veritatis venire.*

Sed quia non omnes re ipsa salvos fieri certum est, hinc illud propositum generale non absolutum, sed inefficax & quasi conditionatum statuunt,